

(המשך מעמוד 6)

לבימת משנה קטנה, בה ישבו כמה מנכבדי חתיקי המקום. התנצל השבוע יושב-ראש המועצה הרמקומית אליהו מירון: "לשכת הנשיא ידעה מראש על ההפרדה בין הנשיא ורעייתו. פרטי הטכס הוסרו עליי ועדת העשור. אנחנו איכרים, לא שרי סכס"א"

ירושלים

באש ובמים

צלצול טלפון הזעיק בשעה שתיים אחר הצות, בליל ששי שעבר, את הכבאי התורן בתחנת הכבאים בירושלים. "יש שיפה בבתי ניסיון במאה-שערים, בואו מהר!" התרגש המטלפן. "מי מברר?" ניסה התורן לברר. האלמוני סגר את הטלפון.

התורן במטה משטרת ירושלים קיבל אף הוא קריאה דומה. גם שם סירב האלמוני להזהרות. למרות הקריאה המבולבלת מיהרה מכונית הכבאים, ובעקבותיה ניידת המש"טרה, למקום השריפה.

במבוא שכונת מאה שערים נתקלו שתי המכוניות במחסום אבנים רחב. מדי שבוע, ביום ששי, מקימים צעירי השכונה את ה"מחסום", כדי למנוע נסיעת מכוניות בשבת. שעה שהכבאים עמלו בהסרת המחסום, עברה האש מדירתו של דוד גורביץ לשתי הדרות הסמוכות, הקפיצה את דייריהן מ"מסותיהם לאפלת הלילה. הלהבה גדלה מרגע לרגע.

שני יריבים. איך פרצה האש? חקר קצין השיטור מפקח ראשון יורם מייזליס (שער העולם הזה 1064) את גורביץ המיואש. "לא יודע, הפתילה של שבת, רוח מהח"לון, הכל בער... גמגם האיש.

לא היה זמן רב לחקירות. האש הלכה וגדלה, הכבאים חששו שלא יוכלו לאתר אותה. נהג משטרת יקרא לחוש לתחנת הכבאים, הביא משם מכונית כיבוי נוספת. השוטרים ניצלו את נסיונם העשירי בהתות מים, הפעילו אותו מיד.

יורם מייזליס, הידוע לנטורי קרתא מן ההפגנות שבפיוורן הוא משתתף בקביעות, הפשיל את שרוליו והצטרף לכבאים. בעקבותיו הלכו גם כמה מצעירי נטורי קרתא, אשר אימת האש נראתה להם כפיקוח גשפן הצדק חלול שבת.

בראש נטוריקרתא שהתרוצצו, סחבו זליי ריב, הריטים ושמיות רטובות, התייצב אטר רוס אדום-הזקן, בנו של הרב רוט, המחכה לנייר דגו בעון השתתפות בהתקלות בלתי חוקית. אשר ידוע כאחד המפגינים הלהבים והקבועים ביותר.

ספר תורה בתוך האש. תוך שעה אותרה האש. שוטר אחי, שהפעיל צנור התזה, הרטיב מעט גם את הקהל המצטופף. "הוא מתוך הרגל", התנצל.

"יש עוד משהו בפנים — ילד או משהו?" שאל אחד הכבאים. הנאספים הביטו איש ברעהו, התאמצו להיזכר; אמהות מבוהלות מנו את אצאאיהן. "אוי, יש תורה בארון!" צתה גורביץ. "צריך להוציא את הספר!" התחנן.

כבאי אחד נטל את קרדומו, מייזליס הוריד את שרוליו, רוס רכס את מעילו והשלושה מיהרו במדרגות, לתוך החדר הנוצרי. האש היכתה בפניהם. כל החדר היה מלא עשן. הכבאי פרץ את הדלת, זינק אל הארון וקצין המשטרה בעקבותיו.

בתוך עמד קהל של מאות חרדים, עקב במתיחות אחרי נפץ הלהבה וצלילות ה"שלישה שנעלמה בתוכה. כשהופיעה כעבור רגע ודמותו המפוית של הקצין, הבחינו בכספר הקדוש החבוק בזרועותיו.

ההמון התפרץ בשאגות שמחה. מישוה התחיל לשיר את המנון נטוריקרתא עוצו עצה ותופר. הספר והקצין נושקו בהתלהבות. "מה זה, זאת התקלות בלתי חוקית, לכו הבינה לישוף!" התלוצץ אחד השוטרים. בפניה עמדו שני היריבים. מספק ראשון יורם מייזליס ונטוריקרתא אשר רוט, ולחצו ידים.

תרומות

הראשונה והאחרונה

"אנו מודים למר הנרי צירלס סנדרס ו" לבני ברית הקניינים על מתנתם הראשונה, ומקמים שמתנות נוספות יבואו בעקבותיה". כך בירך חנוך נגר, ראש עיריית אילת, את שליחם של בני ברית בקנדה, שהביא עמו לאילת שיק של עשרת אלפים דולאר למען בית החייל המקומי.

קבלת הפנים הייתה צריכה להמשך, לפי

נרמן סנדרס מגיש צ'ק באילת * שתי מכוניות נעלמו בשקט

להכות בו, עד שאיבד את הכרתו. "סובבתי את ראשי אל מוניה", נזכר פרנקפורט, "ואמרתי לו בכעס: מוניה, שתקי!"

בינתיים טיפל כבר אחד השוודים בקופה. הוא שמע את נויפתו של פרנקפורט במוניה והסתובב לאחור. אגרוף שכיתן לפרנקפורט, פגע בעינו, גרם לו חבלה חמורה.

עם שלל של אחר-עשר אקדחים, שנבחרו בקפדנות, ואלף לירות שנשדדו מתוך ה"כספת הקטנה, עזבו השוודים את החנות, אחד אחרי השני, כשהם מחפים זה על זה. "אל תזונו ואל תעיונו לצעוק עשר דקות אחרי שנעזבו את המקום", איים השלישי על פרנקפורט.

"צלצלתי למשטרה מיד אחרי שעזבו את החנות", סיים פרנקפורט, "ילד קטן, שעמד בחוץ, סיפר אחרי כן למשטרה שהשלושה נכנסו במהירות לתוך מכונית כחולה קטנה שחנתה בחוץ, הסתלקו מן המקום בעזרתו של שותף רביעי שנהג במכונית."

בני-טובים? בקדחתנות מבוהלת ניהלה המשטרה את חקירתה. למרות שהשוודים לא הסתירו את פניהם במסיכות, לא יכול היה פרנקפורט לזהות אף אחד מהם באל"בום החשודים והפושעים. הקצינים הרבים שעסקו בחיק החקירה הגיעו למסקנה, ש"הכנופיה היא חדשה בעולם התחתון. מחוסר מודיעים וכוח-אדם מקצועי, לא יכול החוקרים לעשות יותר מאשר לעסוק בהשערות: "יתכן שאלה הם בני-טובים חד"שים", אמר בלש שסרק את רחוב דינגוף בקפדנות, "ואולי אלה צעירים מתחץ לעיר."

היו גם כיוני-חקירה אחרים, שלא העלו דבר. אך בתצפית אחת, היו כל החוקרים בטוחים פה אחד: "בקרוב יתרחשו מעשי פשע חדשים."

התצפית נתמשה כעבור ארבעה ימים: אליהו חיס, כרטיסן אגד בקחי השרון, נשדד בחדר המדרגות של ביתו, ברחוב פריש-מן בתל-אביב. "צעיר מזוין שדד ממני 530 לירות", התלונן חיס במשטרה.

ואולי מחתרת? גם הפעם היה ה"סיפור יכול לשמש חומר רקע טוב לסרט בלשי, מאלה שהשוודים עצמם ראו בחודאי עשרות פעמים בבתי הקולנוע בתל-אביב: "עליתי במדרגות כשחזרתי מן העבודה", סיפר חיס, "ובמחצית מעלה המדרגות עצר אותי בחור גבוה ורזה. הוא החזיק בידו אקדח ורש ממני את ארנק הכסף. נתתי לו אותו והוא הסתלק מן המקום."

לחוקרי המשטרה לא היה ספק כי השודד הנוצני, שביצע את מלאכתו בשעה שתיים וחצי בצהריים, בסביבה הומה מאדם, נעזר במיבצעו בשוודים אחרים, שהבטיחו את הפעולה מבחוק.

חיס, אדם קמיש, עלה לדירתו השכורה, בעדה הוא מעלם 180 ל"י לחודש ובה הוא מתגורר יחד עם אשתו, סיפר לוו על מה שאירע, ומיהר להודיע למשטרה. החוקרים, שהחזיקו בו עד קרוב לחצות הלילה, לא הצליחו לזהות את השודד מתיאורי ה"פושעים הנמצאים בידיהם. תיאורו של חיס התאים בהרבה פרטים לתיאור שמסר פרנקפורט.

"יתכן שוהי מחתרת חדשה", אמרו חוקרי המשטרה ספק בצחוק ספק בלעג. "אולם מה שברור הוא שארבעת הצעירים, המזוינים באחד-עשר אקדחים ראויים לשימוש, מהחיים (המשך מעמוד 12)

אות סטודנטים רועשים, חבושים כובעי-נייר. בידיהם נפסו בכאלונים צבעוניים, שהת"פוצצו בזה אחר זה או נתלשו על-ידי הרוח מידי אותהיהם.

נקודת-המשיכה העיקרית היו שני חמורי ענק ופיל, עשויים עץ ונייר. עליהם רכבו שלוש צעירות חגיגיות, בבגד רקוד הדוק, אשר פיורו על הקהל פיסות נייר. בשנה שעברה היה הרוגדו מסמר עקום בארון המתים של החגיגות שנכשלו. השנה למדו המארגנים לקח, צמצמו את ממדי התהלוכה, קיבלו את עזרת המשטרה בהכנת התנועה. מארגן הרוגדו היה גבר בריא, בעל זקן שחור, שהתרוצץ לכל הכיוונים כשבירדו מכ"ש-שירקשר, שאיש לא ידע לשם מה הוא נחזץ. הגבר, מנשקה קדישמן, צייר ופסל הידוע בכינוי "הגבן מנוטר דאם" בגלל היותו שומר מנזר-המצלבה בירושלים, למי רוח שאין לו גיבנות. יצר כמו ידיו את חיות העץ העליונות, ליהו אותן בגאווה אבהית לכך אורך הדרך, עד קרית האוניברסיטה.

נאום קצר מאד. במרכז הנשף, שנערך בקרית האוניברסיטה, עמד נאומו של נשיא האוניברסיטה, פרופסור בנימין מזר. פטרת יום הסטודנט מרשה לקהל לשסע את הנאום בקריאות בוז, לזרוק גרושים על הבכיה למחוא כף לכל משפט. השנה הערים מזר על מאזיניו, נשא נאום בן שלוש מלים בלבד: "ברכותי ליום הסטודנט!" וירד מן הזימנה. הדברים התקבלו במחיתות "שיים סור" ערות וברד מטבעות, בהן אפשר היה כמעט לפתור את בעיותיה הפיננסיות של האוניברסיטה.

פשעים

בצהרי יום

שלושה או ארבעה בחורים צעירים, כולם בגיל 20-30, מזוינים באחד-עשר אקדחים חדשים וראויים לשימוש, הטילו השבוע את חתימתם על בני העיר תל-אביב ושוטריה. בשבוע אחד הצליחה הכנופיה לבצע שני מעשי שוד: האחד בחנות הנשק של ראובן פרנקפורט ברחוב הרצל בתל-אביב, השני בחדר המדרגות של הבית מספר 75 ברחוב פרישמן.

"וישכתי בחנותי יחד עם חברי הספר מוניה שינפוסק, כשנכנס בחור צעיר ובידו מזוודת-בד, כזו הניתנת במתנה לנוסעי אל-על". שיחזר פרנקפורט, 49, את מאורעות יום שלישי שעבר, "הוא הניח את המזוודה על שולחן המכירה, מתחמיו מונחים האקדחים, ואמר שהוא רוצה למכור לי כלי נשק."

הסוחר קם מכסאו וניגש אליו. לפתע נכנסו לחנות שני בחורים נוספים. אחד מהם משך אקדח איטלקי פ.י.ב. קוטר 9 מילי-מטר קצרי, טען כדור לתוך בית הבליעה וכיוון את האקדח אל פרנקפורט. "שב על הכסא, ואל תוציא גנה מפיו!" ציחה עליו שולף האקדח, והורה לו למתות את ידיו לפניו.

מופץ במזוודה. המאורעות התרחשו ב"מהירות מסחררת. השודד בעל האקדח פקד על מוניה שינפוסק לעבור מאחורי שולחן המכירה ולעמוד כשפניו אל הקיר. "אל תהרגו אותי, יש לי ילדים", התחנן הספר. בעל המזוודה פתח אותה, הוציא ממנה מט ברזל, שהיה עטוף בסמרטוטים. הוא הגיף את המוט, היכה בו על ראשו של שינפוסק, שהחל לצרוח בקולי קולות. הבחור המשיך

התוכנית. אחרי דבריו של ראש העיר היו האורחים, הנרי צירלס סנדרס ורעייתו, צריכים לטייל באילת בחברתם של סעילי הועד למען החייל. במקום זה קם הנרי סנדרס לנאום בפעם השניה באותו ערב: "אני מת'פלא שמר נגר אמר כאן שזוהי המתנה הראשונה שלנו. שלחנו כבר קודם לכן ארבע מכוניות סטיון-וואגון, עשרה מקררים חשמליים, שתי מכוניות קולנוע ופריטים אחרים."

בקהל המונומנים השתררה מבוכה. לא מנהלת בית החייל, "הודנה לוטי" ככינויה בפי תושבי אילת, ולא נציגת הועד הארצי שבאה יחד עם סנדרס, לא ידעו דבר על המתנות שהקנדים שלחו לבית-החייל ב"אילת, שאומץ על ידם לא מכבר. שני עתו"נאים שנכחו במקום, עמנואל פרת ממערב ופאלו כהן מן הגירוסלס פוסט, מיהרו לתל-אביב, פנו לנשיאות הוועד למען החייל: "היכן ארבע המכוניות ושאר המתנות?" שאלו את רוסצקי, סגן יושב-ראש הוועד.

לרוסצקי לא הייתה תשובה שלמה. שתי מכוניות נמצאות, לדבריו, בין שאר מתנות ההגרה השנתית של הוועד. שתיים אחרות לא הגיעו כלל. המקררים ושאר הפריטים חולקו בין מועדוני הוועד בכל הארץ: "באף מקום לא נאמר שהמתנות נשלחו דהקא"לאילת", הצטדק רוסצקי.

סנדרס טען אחרת. אולם משעמד על דעתו ואף ביטא אותה באוזני עתונאים, זכה ל"ביקורו האישי של יוסף ברץ, חבר דגניה א' ויושב-ראש הוועד הארצי למען החייל. שהחליט להחליק אישית את הפרשה. "הוא הספיע עלי שאחזק על הפרסום", הסביר סנדרס, שזעזב את הארץ לפני ימים אחדים. "הסבירו לי שהפרסום מוזק לחעד. בסופו של דבר, המסמכים לא נמצאים בידי כש"אחזור לקנדה אראה מה לעשות."

סנדרס חזר לקנדה. כשהמריא מטוסו מ"שדה-התעופה לוד נראה היה, שמשאלתו של חנוך נגר לא תתגשם — המתנה הראשונה שהגיעה מבני-ברית בקנדה לבית החייל ב"אילת תהיה גם כנראה האחרונה.

חגיגות

חמורונדו

"אני שמעתי שוטינג!" התרגשה חירת אלמונית, למשמע קולות הנפץ שבקעו מכון גן העירייה בירושלים. "זה לא שוטינג, זה באלונים!" הסביר לה צעיר חבוש כובע סטודנטים מרובע.

בעקבות הקולות והרעמים שהדהדו בר חובות ירושלים בליל היום השני בשבוע שעבר, הופיעה תהלוכה מוזרה. בראש צערו עשרה חמורים, נהוגים בידי סטודנטים על-זים. ליוותה אותם תזמורת הנוער של גז"ר, ריה, אשר פיורה שיריילכת לקצב שרביטה של מנצחת בת 14.

בהמון לא מאורגן מאחוריהם, נדחקו מ-

נשרד פרנקפורט 11 אקדחים נשדדו בכוח